T011 BD 2 (56) 175-Thiểm Tử-B2

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

PHAÄT NOÙI KINH THIEÅM TÖÛ Haùn dòch: Ñôøi Taàn, Tam taïng Phaùp sö Thích Thaùnh Kieân.

BAÛN 2

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Tyø-la-laëc, cuøng vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò Tyø-kheo vaø chö Boà-taùt, quoác vöông, ñaïi thaàn, tröôûng giaû, cö só, thieän nam, tín nöõ... ñoâng khoâng xieát keå, ñeàu ñeán hoäi hoïp. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Caùc oâng haõy im laëng, chuù yù laéng nghe. Ta nhôù thuôû xöa, khi môùi ñaéc ñaïo Boà-taùt, giöõ gìn giôùi haïnh, thöông yeâu muoâng loaøi, tinh taán, nhaát taâm, tu taäp trí tueä, thöïc haønh phöông tieän, tích chöùa coâng ñöùc khoâng theå keå xieát maø haøng Trôøi, Roàng, Thaàn, Thaùnh, vua, quan, nhaân daân khoâng theå thöïc haønh ñöôïc. Toân giaû A-nan nghe Ñöùc Phaät daïy, söûa y, quyø goái, chaép tay baïch Phaät: –Chuùng con xin ñöôïc nghe vieäc naøy. Ñöùc Phaät daïy A-nan: –Töø voâ löôïng kieáp xa xöa, coù Boà-taùt teân Nhaát Thieát Dieäu Haïnh, loøng töø bi traûi khaép, cöùu giuùp quaàn sinh, thöôøng haønh Töù voâ löôïng taâm, cöùu giuùp aùch naïn cho ñôøi, nuoâi döôõng ngöôøi khoán khoå. Vò Boà-taùt naøy ôû cung trôøi Ñaâu-suaát, thöôøng giaùo hoùa trôøi, ngöôøi, ngaøy ñeâm trong saùu thôøi luoân tu chaùnh ñònh. Ngaøi nghó nhôù ñeán ba coõi, quaùn chieáu con ñöôøng thieän aùc cuûa trôøi, ngöôøi trong khaép möôøi phöông. Boà-taùt bieát coù cha con, hieáu döôõng cha meï, kính thôø Tam baûo, nghe theo Sö tröôûng, tu taäp moïi coâng ñöùc, thöôøng duøng Thieân nhaõn soi suoát naêm ñöôøng. Luùc aáy trong nöôùc Ca-di coù moät gia ñình tröôûng giaû, hai vôï choàng bò muø loøa khoâng coù con caùi. Hai ngöôøi taâm nguyeän vaøo nuùi caàu trí voâ thöôïng, öa thích choã thanh vaéng, tu yù thanh tònh. Boà-taùt suy nghó: “Nhöõng ngöôøi naøy phaùt taâm muoán hoïc ñaïo vi dieäu maø hai maét laïi khoâng thaáy, neáu vaøo nuùi hoï seõ bò rôi xuoáng haàm hoá hoaëc gaëp ñoäc truøng nguy haïi. Neáu ta cheát ñi vaø laøm con cuûa hoï, ta seõ cung phuïng cha meï troïn ñôøi”. Ngay khi aáy Boà-taùt lieàn ñaàu thai vaøo gia ñình vôï choàng ngöôøi muø laøm con cuûa hoï, cha meï vui söôùng vaø yeâu thöông con voâ cuøng. Tröôùc kia hai vôï choàng ñaõ phaùt taâm muoán vaøo nuùi, vì sinh ñöôïc con neân muoán ôû laïi theá gian. Ngöôøi con leân möôøi tuoåi, ñöôïc ñaët teân laø Thieåm. Thieåm nhaân töø chí hieáu vaø thöïc haønh Thaäp thieän: Khoâng saùt sinh, khoâng troäm caép, khoâng taø daâm, khoâng doái traù, khoâng uoáng röôïu, khoâng voïng ngöõ, khoâng theâu deät, khoâng ganh gheùt. Ngaøy ñeâm tinh taán tin saâu vaøo ñaïo, haàu haï cha meï nhö ngöôøi thôø trôøi, noùi lôøi vui veû, khoâng phaät yù ngöôøi, soáng theo pheùp taéc, khoâng theo taø haïnh, do ñoù cha meï Thieåm raát vui möøng khoâng phaûi öu tö lo laéng. Ñeán naêm hôn möôøi tuoåi, moät hoâm Thieåm quyø xuoáng thöa cha meï: –Tröôùc kia cha meï phaùt nguyeän lôùn muoán vaøo nuùi saâu ñeå caàu ñaïo Voâ thöôïng tòch tónh, khoâng leõ nay vì con maø queân ñi baûn nguyeän naêm xöa? Ngöôøi soáng trong ñôøi traêm

chieàu bieán ñoåi, maïng soáng mong manh, thôøi gian ñaâu heïn tröôùc. Xin cha meï haõy nhôù yù chí ban ñaàu cuûa mình, con nguyeän theo cha meï vaøo nuùi haàu haï cha meï moïi thöù caàn duøng, thích hôïp thôøi tieát. Cha meï Thieåm ñaùp: –Loøng hieáu thuaän cuûa con coù trôøi chöùng giaùm cho. Chuùng ta khoâng traùi vôùi nguyeän öôùc xöa kia, neân cuøng nhau vaøo nuùi. Thieåm ñem taát caû taøi saûn trong nhaø boá thí cho nhöõng ngöôøi ngheøo trong nöôùc, roài cuøng cha meï ñi vaøo nuùi. Khi ñeán nuùi röøng, Thieåm duøng caây coû laøm nhaø, traûi coû laøm giöôøng chieáu cho cha meï, luoân luoân ñieàu hoøa, khoâng laïnh khoâng noùng. Ba ngöôøi vaøo nuùi ñöôïc moät naêm thì hoa quaû sum sueâ, höông vò thôm ngon duøng laøm thöùc aên, nöôùc suoái chaûy trong veo maùt laïnh, trong ao hoa sen naêm maøu ñua nhau nôû, Chieân-ñaøn ngaøo ngaït, caây coái xanh toát hôn thöôøng. Möa thuaän gioù hoøa, khoâng laïnh khoâng noùng, caây laù giao nhau ñeå che söông, che möa vaø che aùnh naéng maët trôøi, ôû beân döôùi maùt meû. Nhöõng loaøi chim quyù bay lieäng, aâm thanh ríu rít nhö nhaïc troåi ñeå laøm vui loøng cha meï muø. Sö töû, gaáu, beo, hoå, lang, thuù döõ ñeàu höôùng ñeán nhöõng ngöôøi naøy vôùi taâm töø aùi, khoâng heà coù yù laøm haïi. Chuùng thaûn nhieân uoáng nöôùc, aên coû; nhöõng chuù nai röøng, gaáu, beo vaø nhöõng loaøi thuù khaùc thöôøng ñeán keà caän beân Thieåm cuøng Thieåm hoøa aâm ñeå laøm vui loøng cha meï. Thieåm chí hieáu, nhaân töø khoâng ai hôn ñöôïc, giaãm leân ñaát coøn sôï ñaát ñau. Thieân thaàn, Sôn thaàn ñeàu hieän hình ngöôøi, ngaøy ñeâm thöôøng ñeán thaêm vieáng ba ñaïo nhaân. Hoï luoân nhaát taâm chaùnh nieäm khoâng vöôùng baän lo buoàn. Thieåm thöôøng haùi ñuû thöù traùi caây daâng cha meï laøm thöùc aên. Khi cha meï khaùt muoán uoáng thì duøng nöôùc suoái ñeå uoáng, khoâng bò thieáu thoán gì caû. Moät hoâm cha meï khaùt nöôùc, Thieåm khoaùc aùo da nai, caàm bình ñi laáy nöôùc. Baày chim vaø höôu nai cuõng ñeán ñoù uoáng nöôùc, khoâng sôï seõ coù tai naïn. Khi aáy vua nöôùc Ca-di vaøo nuùi saên baén. Vua thaáy beân bôø suoái coù höôu nai, giöông cung baén, muõi teân truùng nhaàm ngöïc Thieåm. Bò muõi teân ñoäc thaám vaøo toaøn thaân ñau ñôùn, Thieåm keâu lôùn: –Ai ñaõ ñem moät muõi teân gieát caû ba ñaïo nhaân? Vua nghe tieáng keâu lieàn xuoáng ngöïa, ñeán beân Thieåm. Thieåm noùi vôùi vua: –Voi cheát vì ngaø, teâ ngöu cheát vì söøng, chim thuùy cheát vì loâng, höôu nai cheát vì thòt. Toâi khoâng coù ngaø, söøng, khoâng coù loâng, da thòt khoâng theå aên ñöôïc. Nay toâi coù toäi gì maø oâng nôõ gieát toâi? Vua noùi: –Khanh laø ngöôøi gì maø maëc aùo da nai, khoâng khaùc gì loaøi caàm thuù? Thieåm thöa: –Toâi laø ngöôøi trong nöôùc cuûa vua, cuøng cha meï muø ñeán ñaây hoïc ñaïo hôn hai möôi naêm, chöa töøng bò hoå, beo, truøng ñoäc laøm haïi, nay laïi bò muõi teân ñoäc cuûa nhaø vua gieát. Ngay luùc aáy gioù trong nuùi thoåi maïnh laøm gaõy ngaõ caây coái, muoâng chim caàm thuù, sö töû, hoå, beo, thuù döõ keâu roáng vang ñoäng khaép nuùi röøng. Maët trôøi khoâng chieáu saùng, doøng suoái khoâ caïn, hoa laù heùo khoâ, saám seùt vang reàn, maët ñaát ruùng ñoäng. Khi ñoù cha meï muø kinh sôï noùi vôùi nhau: –Ñieàm gì quaùi laï theá naøy? Thieåm ñi laáy nöôùc ñaõ laâu khoâng thaáy veà, hay laø noù bò ñoäc truøng laøm haïi? Caàm thuù keâu la, aâm thanh khoâng nhö thöôøng ngaøy. Gioù thoåi boán phía, caây coái gaõy ngaõ, aét laø coù tai naïn baát thöôøng

ñaây!

Luùc aáy nhaø vua raát lo sôï, töï traùch: “Ta muoán baén nai nhöng muõi teân laïi truùng nhaàm gieát baäc ñaïo nhaân, toäi cuûa ta thaät naëng, vì tham chuùt thòt maø bò tai hoïa naøy. Baây giôø ta ñem cuûa caûi, chaâu baùu, cung ñieän, kyõ nöõ, binh lính, thaønh quaùch, xoùm laøng cuûa caû nöôùc ñeå cöùu laáy maïng ngöôøi”. Nhaø vua ñöa tay keùo muõi teân ra khoûi ngöïc Thieåm nhöng muõi teân raát saâu khoâng theå ruùt ra ñöôïc. Chim choùc, thuù röøng boán phöông quaây quaàn keâu la thoáng thieát, vang ñoäng caû nuùi röøng. Vua caøng sôï haõi, toaøn thaân ñeàu run raåy. Thieåm noùi vôùi vua: –Khoâng phaûi loãi cuûa ngaøi, taïi toäi nghieäp kieáp tröôùc cuûa toâi môùi ñeán noãi naøy. Toâi khoâng tieác thaân maïng, chæ nghó thöông cha meï muø cuûa toâi tuoåi ñaõ giaø suy maø hai maét khoâng thaáy ñöôøng. Mai naøy khoâng coù toâi, cuõng seõ cheát. Vì lyù do naøy maø toâi buoàn raàu ñau xoùt maø thoâi. Ngay luùc aáy, chö Thieân, Long thaàn, ñeàu xuùc ñoäng cuùi ñaàu cung kính. Nhaø vua laïi noùi: –Thaø ta vaøo ñòa nguïc traêm kieáp ñeå chòu toäi naøy ñeå laøm cho Thieåm ñöôïc soáng. Nhaø vua quyø xuoáng tröôùc Thieåm noùi lôøi aên naên: –Neáu khanh cheát ñi, ta seõ khoâng trôû veà nöôùc nöõa. Ta seõ ôû laïi nuùi cung phuïng cha meï cuûa khanh nhö luùc khanh coøn soáng, khanh chôù lo nghó. Xin Thieân, Long, Quyû thaàn chöùng tri, toâi khoâng phuï lôøi theà naøy. Thieåm tuy ñang bò teân ñoäc, nghe vua noùi lôøi theà naøy, trong loøng raát hoan hyû. Tuy cheát nhöng khoâng aân haän. –Vì cha meï toâi maø phaûi phieàn luïy ñeán vua cung döôõng, ngaøi seõ ñöôïc voâ löôïng phöôùc ñöùc, toäi nghieäp tieâu tröø. Vua noùi: –Khanh haõy cho ta bieát choã cha meï khanh ôû? Ta muoán bieát tröôùc khi khanh nhaém maét. Thieåm lieàn chæ cho vua loái ñi: –Theo con ñöôøng taét naøy, caùch ñaây khoâng xa, seõ thaáy caên nhaø laù, laø nôi cha meï toâi ñang ôû ñoù. Xin ngaøi haõy nheï böôùc, chôù laøm cho cha meï toâi kinh ñoäng hoaûng sôï, kheùo duøng lôøi giaûi thích vôùi song thaân toâi, vua vì toâi thöa vôùi cha meï toâi raèng: Voâ thöôøng ñang ñeán, toâi saép cheát. Toâi khoâng tieác thaân maïng, chæ nghó tôùi cha meï ñaõ giaø yeáu laïi muø loøa. Mai naøy khoâng coù toâi, cha meï bieát nöông töïa vaøo ai? Do ñoù toâi buoàn raàu ñau ñôùn. Toâi cheát laø töï mình, vì toäi baùo ngaøy tröôùc ñeán noãi khoâng thoaùt khoûi. Nay toâi xin saùm hoái: Töø voâ löôïng kieáp, töø khi coù thaân ñeán nay ñaõ taïo bao nghieäp aùc, toäi naøy xin tieâu dieät. Nguyeän ñôøi ñôøi cuøng cha meï khoâng chia lìa. Xin cho cha meï ñöôïc an khang tröôøng thoï vaø chôù coù lo buoàn. Trôøi, Roàng, Quyû, Thaàn thöôøng theo giuùp ñôõ cha meï tai naïn tieâu tan, sôû caàu nhö yù, thong dong töï taïi. Vua daãn vaøi ngöôøi ñeán choã cha meï Thieåm. Sau khi nhaø vua ñi, Thieåm töø töø taét thôû. Muoâng chim, caàm thuù boán phöông tuï taäp veà, chuùng lieám maùu treân ngöïc Thieåm vaø keâu gaøo thaûm thieát chung quanh thi haøi. Cha meï Thieåm nghe nhöõng aâm thanh naøy loøng caøng theâm baøng hoaøng. Nhaø vua ñi voäi vaõ chaïm vaøo caây coû gaây ra tieáng ñoäng. Cha meï Thieåm sôï seät hoûi: –Ai ñoù? Ñaây khoâng phaûi laø böôùc chaân cuûa con ta. Vua noùi: –Ta laø vua nöôùc Ca-di, nghe ñaïo nhaân ôû nuùi naøy hoïc ñaïo, neân ta ñeán cuùng döôøng.

Cha meï Thieåm thöa: –Ñaïi vöông haï coá töø xa xoâi ñeán thaêm thaûo am vaéng veû naøy. Taâu ñaïi vöông, ngaøi coù ñöôïc bình an chaêng? Phu nhaân, thaùi töû, quan quaân trong cung coù ñöôïc an laønh khoâng? Thôøi tieát coù ñieàu hoøa, löông thöïc ñöôïc doài daøo khoâng? Coù bò nöôùc laùng gieàng xaâm laán khoâng? Vua ñaùp: –Nhôø aân ñaïo nhaân, taát caû ñeàu bình an. Nhaø vua hoûi thaêm cha meï Thieåm: –Trong choán nuùi non nhoïc nhaèn, kham khoå, giöõa nôi röøng raäm raát khoù ôû naøy, quyù vò ñöôïc an oån chaêng? Ñoâi vôï choàng muø taâu: –Muoân taâu, nhôø aân ñaïi vöông, chuùng toâi vaãn ñöôïc an oån. Chuùng toâi coù ngöôøi con hieáu thaûo teân Thieåm, noù thöôøng ñi haùi traùi caây vaø laáy nöôùc suoái ñaày ñuû. Nhaø toâi chæ coù chieác chieáu coû, môøi ñaïi vöông taïm ngoài nghæ vaø duøng traùi caây. Thieåm ñi laáy nöôùc cuõng saép veà. Vua nghe cha meï Thieåm noùi, quaù ñoãi thöông taâm, rôi leä noùi: –Ta coù toäi thaät naëng. Vaøo nuùi saên baén, nhìn xa thaáy beân bôø suoái coù baày nai, ta giöông cung baén nhaèm con cuûa ñaïo nhaân. Thieåm bò muõi teân ñoäc voâ cuøng ñau ñôùn, vì theá ta ñeán ñaây noùi cho hai ñaïo nhaân bieát. Cha meï Thieåm nghe noùi xong, toaøn thaân ngaõ xuoáng nhö nuùi Thaùi sôn suïp ñoå, nhö bò ñoäng ñaát. Hoï ngöôùc maët leân trôøi than khoùc vaø keâu raèng: –Thieåm con cuûa ta, chí hieáu, thieân haï khoâng ai baèng, chaân giaãm leân ñaát thöôøng sôï ñaát bò ñau. Nay coù toäi gì maø bò baén cheát? Vöøa roài gioù baõo laøm gaõy ngaõ caây coái, muoâng chim keâu thöông vang doäi khaép nuùi röøng. Ta ôû trong nuùi ñaõ hôn hai möôi naêm chöa töøng coù hieän töôïng kyø laï naøy. Con ta ñi laáy nöôùc raát laâu khoâng veà, aét phaûi coù söï coá gì ñaây? Chö thaàn ñeàu kinh sôï, xuùc ñoäng cuùi ñaàu, ngöôøi meï khoùc maõi khoâng thoâi. Ngöôøi cha baûo thoâi nín khoùc ñi vaø noùi: –Ngöôøi ñôøi khoâng coù ai laø khoâng cheát. Moät khi voâ thöôøng ñeán thì khoâng theå thoaùt khoûi. Roài hoûi vua: –Taâu ñaïi vöông, luùc coøn soáng Thieåm coù daën chi khoâng? Nhaø vua keå laïi ñaày ñuû lôøi Thieåm daën doø cho cha meï Thieåm nghe. Nghe lôøi vua keå, cha meï Thieåm thöông caûm khoân nguoâi, noùi: –Mai naøy khoâng coù con, chuùng ta cuõng seõ cheát! Nay xin ñaïi vöông haõy daét chuùng toâi ñeán choã thi haøi cuûa Thieåm. Vua lieàn daãn cha meï Thieåm ñi. Ñeán nôi, ngöôøi cha oâm laáy ñaàu con, baø meï oâm hai chaân aáp leân goái mình vaø duøng hai tay sôø moø muõi teân treân ngöïc con, baø ngöôùc leân trôøi than thôû: –Chö Thieân, Long thaàn, Sôn thaàn, Thoï thaàn, Thuûy thaàn! Con toâi laø Thieåm, moät ngöôøi con chí hieáu trong thieân haï. Xin chö Thieân, Long thaàn chöùng tri! Toâi nay ñaõ giaø, hai maét laïi khoâng thaáy, toâi xin ñöôïc cheát thay cho con toâi soáng laïi, toâi khoâng hoái haän. Hai oâng baø ñeàu theà nguyeàn: –Neáu Thieåm chí hieáu thì xin ñaát trôøi chöùng tri muõi teân töï rôùt ra, chaát ñoäc tieâu tan, cho Thieåm soáng laïi! Luùc ñoù treân taàng trôøi thöù hai Ñao-lôïi, ngai cuûa Thieân chuû Ñeá Thích ñang ngoài bò

chaán ñoäng, ngaøi duøng Thieân nhaõn thaáy hai ñaïo nhaân oâm con keâu khoùc, tieáng vang ñeán taàng trôøi thöù tö laø Ñaâu-suaát, Thích, Phaïm, Töù thieân vöông lieàn töø coõi trôøi ñeán, nhanh nhö ngöôøi duoãi caùnh tay, xuoáng ngay choã Thieåm naèm, duøng thaàn döôïc nhoû vaøo mieäng Thieåm. Thuoác vaøo trong mieäng, muõi teân ñoäc rôi xuoáng vaø Thieåm ñöôïc soáng laïi. Cha meï Thieåm ngaïc

nhieân, vui möøng thaáy Thieåm ñaõ cheát ñöôïc soáng laïi nhö tröôùc. Cha meï nghe Thieåm soáng laïi hai maét ñeàu saùng. Muoâng chim caàm thuù ñeàu phaùt ra tieáng keâu vui möøng, gioù ngöøng maây taïnh, maët trôøi saùng laïi, nöôùc suoái laïi chaûy trong veo maùt meû, hoa sen naêm saéc nôû roä trong ao, höông Chieân-ñaøn toûa ngaùt, caây coái töôi toát hôn ngaøy thöôøng. Nhaø vua vui möøng khoâng keå xieát, ñaûnh leã trôøi Ñeá Thích, quay sang leã taï cha meï Thieåm vaø Thieåm, xin daâng taøi saûn caû nöôùc cho ñaïo nhaân vaø töï thaân cuùng döôøng, mong cho toäi chöôùng tieâu dieät, vónh vieãn döùt tröø. Thieåm taâu vua: –Muoán taêng theâm phöôùc ñöùc vua neân trôû veà nöôùc chaêm lo saên soùc nhaân daân, neân khieán cho moïi ngöôøi phuïng trì giôùi, vua chôù coù saên baén gieát haïi loaøi voâ toäi. Neáu khoâng, thaân khoâng an oån, luùc cheát thì seõ vaøo trong ñòa nguïc. Ngöôøi soáng ôû ñôøi, aùi aân phuùt choác, ly bieät laâu daøi, ñaâu coù gì thöôøng maõi. Ngaøi nhôø coù coâng ñöùc ñôøi tröôùc nay ñöôïc laøm vua, chôù kieâu caêng buoâng lung, vì buoâng lung neân taïo voâ löôïng toäi aùc, sau ñoïa vaøo ñöôøng aùc hoái haän cuõng chaúng ích gì! Vua vaâng lôøi Thieåm daïy. Nhöõng ngöôøi theo vua ñi saên, vì thaáy Thieåm ñaõ cheát laïi ñöôïc Thieân thaàn cho uoáng thuoác ñöôïc soáng laïi, cha meï muø maét ñöôïc saùng laïi toaøn laø nhöõng ñieàu kyø dieäu neân hoï xin thoï trì naêm giôùi, tu haønh Thaäp thieän ñeå khi cheát khoâng ñoïa vaøo ñöôøng aùc, ñöôïc sinh leân coõi trôøi. Ñöùc Phaät baûo A-nan: –Nhöõng ngöôøi hoäi hoïp nôi ñaây, kieáp xöa Thieåm chính laø thaân Ta. Ngöôøi cha muø töùc laø vua Duyeät-ñaàu-ñaøn, ngöôøi meï muø nay laø vöông phu nhaân Ma-da. Vua nöôùc Ca-di laø A-nan, Thieân ñeá Thích laø Phaät Di-laëc. Ñöùc Phaät baûo A-nan: –Trong caùc ñôøi tröôùc, Ta ñaõ töøng laøm ngöôøi con nhaân hieáu, laøm vua töø maãn, laøm ngöôøi daân phuïng kính. Töø ñoù Ta ñaéc thaønh Baäc Toân Quyù trong ba coõi. Ñöùc Phaät noùi kinh naøy xong, chö Boà-taùt, Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø-taéc, Öu-baø-di thaûy ñeàu hoan hyû ñaûnh leã lui ra.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.